

איני עוצם עין מזה כמה לילות, התוודה איש הצמרת

ינים הנדרין

של מנהיג אמיתי. לדויד בן-גוריון היה כושר זה. שימעון פרס עומד עכשיו לפני המיבחן העליון הזה.

לבלאטה — הוא האיש הדרוש עתה. איש כזה בלבד!

היכן מוצאים אותו? ישנן השבוע עם שני אישים בכירים ביותר במדינה — עם כל אחד מהם בנפרד — והעלינו שמות. אף שם אחד לא הופיע מאליו. מעצמו. אין איש כזה בין השרים. ואין תועלת בפרוץ פסור, יש כפי תורה מנומקת יפה.

אחרי שקמה ממשלה מתאימה (ואו אחרי שהממשלה הנוכחית, עלובת-החיים, התלכד סביב שראוצר חדש וסמכותי), ואחרי שאושר רה תוכנית — רק אז תבוא השעה למעמד שניסיתי לתאר אותו כראש מאמר זה. מעמד דרמאטי כזה הוא בבחינת הכרחה.

הדראמה אינה תחליף למעשה. אך היא דרוש שה למעשה.

בלי ביקורו של אנור אל-סאראת בירושלים, לא היו נפתחים שערי השלום.

הדראמה דרושה, כדי שכל אדם בישראל — גבר ואשה, זקן וילד, בני כל הלאומים והעדות — יביין שקרה משהו, שמהרגע הזה שנתנו חיו באופן דראסטי.

זהו המבנה המשותף של כל הדי תוכניות האפשריות: כל אחת מהן תחלל שינוי בכיר בחייו של כל אדם במדינה.

לא יהיה עלינו לעבור מה שעבר על היהודים בימי השואה, וגם לא — להכריז — מה שעבר על הערבים בימי אסונם ב-1948. לא יהיה עלינו לעבור מה שעבר על חיילייהמילואים באוקטובר 1973, כאשר נקרעו לפתע פיתאום מחיק מישפחותיהם ומצאו את עצמם, כעבור כמה שעות, בגיא ההריגה.

אבל יהיה עלינו לשנות את אורחות חייו, להבחין שוב בין עיקר ומשל, לזרוק בעודף-מיטען הרבה דברים שהסכר לנו מובנים מאליהם.

איני מדבר כאן על ה"מה". אני רוצה לדבר הפעם על ה"איך".

יש כמה אופציות שונות למיבצע הצלה כלי. יש תוכניות שונות, שניתן לבחור ביניהן. הן שונות זו מזו מבחינת הדרך הכלכלית והתוכן החברתי. לא עליך אני מבקש לדון במאמר זה, אף שזוהי שאלה מכרעת.

יש רק שאלה אחת שהיא מכרעת יותר: איך לקבל בכלל החלטה כלשהי, ואיך לבצע אותה.

שום אופציה לא תצלחה, שום תוכנית לא תיבצע, אם לא נפעיל מייד תוכנית-חירום, עלולה המדינה תוך חודש ימים להגיע למצב שבו לא תוכל עוד להבטיח לכם את צורכייהמחיה הבסיסיים ביותר. איני מדבר על סכנה מופשטת. אני מדבר על שואה, שכל בית בישראל יחוש בה.

ה שידור נספק לפתע. על המירקע מופיע חיים ביזן, חמור-סבר.

גברותי ורבותי! הוא מכריז, אנחנו מפסיקים את שידורינו ועוברים ללישכת ראש-הממשלה. אדוני ראש-הממשלה.

המצלמה מתמקדת בשימעון פרס. פרס בלי חיוך, כלי הבעת-הפנים החוחה, שאימץ לעצמו מאז שנכנס לתפקיד. שימעון פרס בתפקיד של רופא. המודיע לחולה שהוא לוקה בסרטן, וכי רק ניתוח קשה ומיידי עשוי להציל את חייו.

אזרחי ישראל! אומר שימעון פרס. מזה זמן רב יודעים כולנו כי מצבנו הכלכלי מדרדר והולך. עד היום לא הצלחנו לנקט אמצעים התואמים את חומרת המצב.

עתה הגענו לסוף הדרך. אם לא נפעיל מייד תוכנית-חירום, עלולה המדינה תוך חודש ימים להגיע למצב שבו לא תוכל עוד להבטיח לכם את צורכייהמחיה הבסיסיים ביותר. איני מדבר על סכנה מופשטת. אני מדבר על שואה, שכל בית בישראל יחוש בה.

בגלל חומרת המצב, החלטתי לשחרר את שריהאוצר, מר יצחק מודעי, מתפקידו. ביקשתי את מר-... לקבל לידו את התפקיד, ומחר תכונס הכנסת כדי לאשר את המינוי.

הודעתי לשרהאוצר החדש שאני מעניק לו יפוי-כוח מלא לבצע תוכנית-חירום דראקונית. התחייבתי לפניו לתת לו גיבוי מלא, ללא סטייה והיסוס.

שרהאוצר החדש יופיע עתה לפניכם. הוא יפרט לפניכם את התוכנית שהוחלט עליה. היא תדורר לחייו של כל אחד ואחד מאיתנו, אורחי ישראל, נשים וגברים, יהודים וערבים, מיורחיים ומערביים, שכירים ועצמאיים. כולנו מסובל, וזה כולל גם את נבחריההציבור ועשיריההמדינה. נשתדל לחלק את העול בצורה הוגנת ככל האפשר.

שרהאוצר החדש יסביר לכם עכשיו מה נדרש מכל אחד מאיתנו. בעזרת דיאגרמות מפורטות יבהיר מה תהיה השפעת כל אחד מן האמצעים שאנחנו עומדים לנקוט בהם. לאיזה סבל יגרסו לנו בחיינו היומיומיים, מה תהיה תרומתו למשק.

הוא גם יסביר כיצד, אם אכן נבצעים באומץ לב וברוח נחושה, יביאו הדברים להכרעת המשק תוך 18 חודשים.

אנחנו בכנסים למליחמה כלכלית. זוהי מיל-חמת איזו-ברירה. אני מקווה שנעמוד בה, כמו שידענו לעמוד במלחמות של דם ואש.

אני מבקש להעביר עכשיו את הדי שידור לשרהאוצר המיועד. גורלה של מדינת-ישראל ב-18 החודשים הקרובים בתלך יהיה נתון במידה רבה בידינו. הבה נתלבד סביבו כולנו, מאוחדים ויכוונים לקורבן. כפי שידענו בעבר בעיתות סכנה, למען מדינת-ישראל וכל היושבים בה. חזק ואמץ.

מי שעה מועין זה מוכרח להתרחש בימים הקרובים — אם אנחנו רוצים להציל את עצמנו ואת מדינת-ישראל.

אני חושש שאינני מגויזם. כלייך הרבה פעמים צעקו באוזנינו: זאב! זאב! — עד כי חללנו להאמין לצעקה.

אבל עכשיו בא הזאב. הוא שוחר לפיתחנו. גדול, אימתני, אכזרי.

אחד מעשרת האנשים החשובים ביותר במערכת הפוליטית-כלכלית של מדינת-ישראל אמר לי השבוע, כי מזה כמה ימים אינו יכול עוד לעצום עין כלילות. הוא רואה את השואה המתקרבת — שואה פשוט כמשמעה.

הוא רואה את המדינה מתעלמת מן המצב, ואת המימסד המדיני עומד מולו אובדעצות וחסרהחלטה, מתוך תיקוף אורילית שהוא הגדול יליך ויהמש לו קורבן אחר.

הימים האחרונים של פומפייאה. העיר חוגגת, בשעה שהלאנה הרותחת וחולת לקראתה.

ראש-הממשלה שימעון פרס: שידור דרמאטי לאומה

אם הציבור מוכן לכך? אין לי כל ספק שאומנם כן. בתנאי.

ליתר דיוק: בכמה תנאים. ואלה הם: בתנאי שהציבור יאמין שיש ממשלה השולטת דעת היא עושה, ויש מנהיג מכללי השולט במצב, שיש לו תוכנית ברורה והיכולת לבצעה. זהו תנאי חיוני, בליעבור. מיבצע כלכלי מורכב ב-80% מפסיכולוגיה, ב-15% מסולמיקה ורק ב-5% מכלכלה. לכן נבשלים הפרוססורים לכלכלה תמיד, כבואם להתערב במיבצעים מעשיים.

ובתנאי שהעול יחולק בצורה הוגנת, בין כולם, כך שכל אחד יישא חלק מן העול על פי יכולתו וממרו. בלי יישא שני אנשים נמוכים ורבים בקורה, אשר השמן והגדול יושב עליה.

הצדק צריך להיעשות. והוא צריך גם להיראות. כאשר הכל נותנים, הכל מוכנים לתת. כאשר השכן ממול משתמט, גוועת נכונות זו חיש מהר. דרושה דוגמה אישית. יש רק קומץ שרים ר-120 חברי-כנסת, ואין משמעות כלכלית למדיניותם. שיהם. אבל יש להם משמעות פסיכולוגית כבירה. מי שאינו מוכן לשמש דוגמה בארץ רחחיו, יש לסלקו מן הממשלה מייד, בלי רחמים. כי הוא מהווה מיבשול והוא הדין לגבי חבריההכנסת, הסקידות הדי בכירה וכל מה שנקרא "צמרת".

ובתנאי — וגם זהו כורח מוחלט — שיוצג לעיני הציבור צפי ברור ואמין לגבי התוצאות.

אפשר לסבול הרבה — אם יודעים לאן זה מוביל, ובמה זמן זה יימשך. כאשר הבטיח צרציל לבריטים, דם, עמל, דמעות ויזע, הם ידעו שזה דרוש כדי למגר את המיסלצת הנאצית, ושזה ייגמר ביום הניצחון.

לא אויל עליה דימעה. יתכן שממשלה זו היתה טובה כדי להבטיח נסיגה חלקית מלבנון. אך אם קיווה מישוה שממשלה כזאת תוכל לבצע את מיבצע הכרעת המשק, הוא טעה לחלוטין. לכך דרושה דווקא ממשלה צרה, המסוגלת להחליט ולהתלכד סביב איש-הביצוע.

לדעתי יש לפרק את ממשלת-האחדות תוך תוך ימים מעטים, ולהקים תחתיה ממשלה צרה, בראשות שימעון פרס, בהשתתפות כמה מה המוסלגות הדי מציות, ובהתמיכת השמאל. בדקתי רדיצאות וזת אמכתי עכשיו. מייד.

אחרי שנבחר שראוצר — ליתר דיוק, שר להצלה כלכלית — חייב ראש-הממשלה לתת לו די חופשית וגיבוי מוחלט.

זוהי בעיה. בייחוד אצל שימעון פרס. פרס סבל כה רבות מאי-פופולאריות, מתר-המונים של אי-אמינות, עד כי התשווקה לאהדת הדי המונים הפכה — כך נרמה — מטרה עיקרית בחייו.

אבל פופולאריות ומדיניות לשעת-חירום הם דבר והיפוכו. אין אנו זקוקים בשעה זו לראש-ממשלה פופולרי, אלא דווקא לראש-ממשלה המוכן להסתכן באי-פופולאריות גוברת במשך כמה חודשים, מתוך תיקווה שכדיעבר, אחרי שהניתוח יצליח, ייכן הציבור שהיה דרוש.

הכושר לקבל החלטות בלתי-סופרי לאריות ולדבוק בהן הוא סימיההיכר

תתקבל, ועל אחת כמה וכמה לא לתבצע, אם לא יחול שינוי דראסטי. עכשיו. מייד. מה לעשות? איך לעשות? מי יעשה?

ורם כל, שרהאוצר צריך ללכת. אין לי דבר נגד יצחק מודעי. אני מוכן להניח שהוא אדם ישר ונבון, ושהוא מתכוון בכל ליבו להביא ישועה למשק.

הצרה היא שיצחק מודעי איבד את האשראי הקטן שהיה לו. אין מאמינים לו עוד. מתהלכות בציבור — וגם בצמרת המדינה — שמועות משמועות שונות על יציבותו ומצבו הנפשי.

יתכן שכל אלה אינן אלא רכילויות מרושעות. יתכן שמודעי אינו אשם בשמונה התודשים, שבזכוו מאו קום הממשלה, ובמכול ההצרות שאכלו כל חלקה טובה באמון הציבור.

אין זה משנה. לא על הצדק מדובר כאן, אלא על הצלת המדינה, על המציאות. כרגע הרוש שראוצר שאינו יודע רק מה לעשות, ושאינו לו רק הכושר לקבל החלטות נחרצות, אלא שההציבור גם יאמין לו.

למשל: אם ייקרא הציבור מחר להוציא את הרולארים המוחכאים, להפקיד אותם בכנק בריבית גבוהה, תוך הבטחה שכעבור זמן מסויים יוכל שוב להוציאם כרצונו — לא יציץ היום אף דולר ירוק אחד מתחת לבלאטה. הציבור לא יאמין.

איני אומר שממליץ על אמצעי זה. אבל אני מוכן לקבל אותה במיבחן: אדם שההציבור האמין לו במיקרה זה, שלמענו יוציא את הרולארים מתחת